

Kerkzegel of kerklogo?

Ons kerklogo is gemaakt in 1988 door dhr. J. Harkema, oud kerkenraadslid. De aanleiding voor het maken was een vraag van dhr. T.L. Korporaal aan de Hervormde Kerk van Lopik of onze kerk een kerkzegel heeft. Dhr. Korporaal was een boek aan het schrijven over kerkzegels van alle Hervormde kerken in Nederland. De kerkvoogdij is toen aan het denken gezet. De voorzitter van de kerkvoogdij, notaris W. de Visser had aan Harkema gevraagd of hij een kerkzegel kon ontwerpen en zo is het kerkzegel er gekomen. Het was snel klaar en is uiteindelijk ook opgenomen in het boek van dhr. Korporaal, "Als een lelie onder de doornen". Dit boek is uitgebracht ter gelegenheid van het vijftienvijftigjarig bestaan van de Stichting Kerkelijk Grootboek in samenwerking met de Commissie van de Archieven van de Nederlandse Hervormde Kerk.

Maar wat is het nu, een kerklogo of een kerkzegel? Het gebruik van zegels dateert van lang geleden. Koningen en rechters bezegelden stukken, pausen en bisschoppen zegelden vanaf de zesde eeuw, kapittels, abdijen en kloosters volgden later. Dat gebeurde door een lakzegelstaaf te verhitten en de druppels op het perkament te laten vallen. Hierin drukte ze hun zegel, met een zegelstempel. Toen na de reformatie in de Nederlanden Hervormde gemeenten ontstonden, voelden de kerkenraden spoedig de behoefte aan een eigen zegel. Op attestaties voor lidmaten die naar elders vertrokken diende het ertoe, de identiteit en de betrouwbaarheid van de betrokkene te bevestigen. Meestal waren Bijbelteksten of zinnebeeldige voorstellingen de grondslag voor de protestantse zegels. De oudste kerkzegel van een Hervormde gemeente is van circa 1572. Ook de laatste jaren worden er nog zegels ontworpen. Hun functie is nu veelal symbolisch en als logo van een plaatselijke gemeente. Daarom spreken we nu dus van een kerklogo. Vroeg meer van een kerkzegel die met zegellak gestempeld kon worden.

Ons kerklogo is rond en bovenaan staat een wapenschild met een keizerskroon afgedrukt. Dit is het wapen van het kapittel van Sint Marie. Het kerkgebied van Lopik behoorde vroeger namelijk toe aan dit kapittel. Dit wapen was ook het oude wapen van de gemeente van Lopik tot 18 oktober 1948. Middenin een kleine schets van de kerk van ná de grote restauratie die is afgerond in 1967. De tekst in de rand van het zegel staat;

Sigillum ecclesia(e) Lopikensis.

Dit is Latijn voor 'zegel van de kerk van Lopik'.

De tekst boven en onder de afbeelding van de kerk staat;

**Deus pro,
Qui contra.**

Dat staat voor 'die tegen' en 'Voor God'

Deze korte woorden verwijzen naar de Bijbeltekst Romeinen 8 vers 31, waar staat: **Als God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?** In het Latijn is dat '**si Deus pro nobis, qui contra nos?**'

Het kerklogo is in 2017 gedigitaliseerd door Cor Verweij.

Kerklogo uit 1988

Kerklogo uit 2017